

Miljøverndepartementet
Avdeling for regional planlegging
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Administrerende direktør
Director General

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
NO-0033 Oslo
Tel.: +47-21 09 49 90
Fax: +47-21 09 49 98
E-post: oyo@ssb.no

Internett: www.ssb.no

Bankkonto:
7694 05 02663

Kongsvinger, 06.03.2008
Deres ref.: 200703588-/DH, Vår ref.: 07/2522-2
Saksbehandler: Jan Ole Furseth
Seksjon for bedriftsregister

Høring - Forslag til revidert matrikkelforskrift

Statistisk sentralbyrå (SSB) viser til Deres brev av 19. desember 2007 med revidert forslag til forskrift om eiendomsregistrering, matrikkelforskriften. SSB vil innledningsvis vise til tidligere høringssvar datert 27. juli 2006. SSB ønsker videre å framheve det gode og konstruktive samarbeidet som er etablert mellom Statens kartverk (SK) og SSB. Høringssvaret er konsentrert om selve informasjonsinnholdet i Matrikkelen. De fleste endringer i forskriften er et resultat av lovendringen i 2007 som har gjort det naturlig å endre rekkefølgen og oppbyggingen av forskriften. SSB gir sin tilslutning til dette. SSB har ingen synspunkter knyttet til behovet for tilpasninger i forskrift om offentlige trafikkskilt, vegmerking osv. En kopi av vårt svar er sendt på e-post til postmottak@md.dep.no.

Offentlige grunndata og SSB

Innledningsvis vil SSB vise til eNorgeplanen om gratisprinsippet for offentlige grunndata. Det er tre administrative basisregistre for identifikasjon og oppdatering av enheter. Dette er Det sentrale folkeregister (DSF) i Skattedirektoratet (SKD), Enhetsregisteret (ER) i Brønnøysundregistrene og registeret over grunneiendommer, adresser og bygninger (GAB) i Statens Kartverk (SK). Arbeidet med en gradvis overgang til Matrikkelen til erstatning for GAB er i gang, og arbeidet skal som kjent være ferdig tidlig i 2009.

De tre nevnte administrative grunndatasystemene framstår som *Mastersystemer*, i den forstand at det er/bør være både en rett og plikt til å bruke denne informasjonen av alle som har lovmessig tilgang.

Mastersystemene omtales også som informasjonssamfunnets infrastruktur. Registerforvalterne av offentlige grunndata har en viktig rolle ved at de i tillegg til sine rene forvaltningsoppgaver, også har et felles ansvar i forhold til gjenbruk av grunndata, kvaliteten på informasjonen samt samarbeidet med andre forvaltere av grunndataregistre.

Gjenbruk, datafangst og statistikk

Populasjonsforvaltningen er et fundament i SSBs datafangststrategi. Gjenbruk av administrative grunndata er forutsetningen for gjenbruk/flerbruk av andre samfunnsdata siden identifikasjonen som grunndataene i mastersystemene gir, er nøkkelen til alle andre registersystemer forutsatt samme bruk av grunndata. Slik sett er SSBs datafangststrategi fullstendig avhengig av mastersystemene siden enhetene i våre populasjonsregistre er knyttet sammen med disse.

Videre inngår informasjonen i mastersystemene i våre statistikker, både direkte i de tematiske statistikkene som beskriver befolkning, næringsliv, bygninger/boliger og miljø og som bakgrunnsvariable i en rekke statistikker ellers. Spesielt vil SSB trekke fram viktigheten av en korrekt sammenheng mellom de tre mastersystemene for utarbeiding av statistikk om bohusholdninger og boforhold samt for gjennomføringen av framtidige folke- og boligtellinger basert på registerinformasjon alene gjennom en oppfølging av Boligadresseregisterprosjektet. Bohusholdning omfatter alle personer som bor i samme bolig, og avgjørende for husholdningsetableringen er en fullstendig og korrekt sammenheng mellom bolignumner i Matrikkelen og tilsvarende bolignumner knyttet til den enkelte person i DSF. Adresse er som kjent den sentrale koblingsnøkkelen mellom grunndataregistrene.

En korrekt sammenheng i grunndataregistrene gir SSB økt datatilfang som grunnlag for ny statistikk og bidrar til å heve kvaliteten gjennom å sette sammen informasjonen på en mer helhetlig og konsistent måte. SSBs opplegg for å gi den enkelte forvalter av grunndata tilbakemeldinger om feil og mangler er ulike, avhengig av hjemmelsgrunnlaget i statistikkloven. Medvirkningen fra SSB skjer derfor på ulike vis. For Matrikkelen vil SSB bidra dels med tilbakemeldinger på enhetsnivå om mangel på konsistens mellom G-, A- og B-delen, og dels med tilbakemeldinger i form av indikatorer/aggregerte sammenstillinger som kan omfatte informasjon fra flere grundatasystemer.

Samlet sett er offisiell statistikk grunnleggende avhengig av kvaliteten i SSBs populasjonsregistre, som igjen avhenger av kvaliteten i de nevnte mastersystemene. Matrikkelen som mastersystem utgjør derfor en kritisk faktor for SSBs statistikk- og analysevirksomhet.

SSBs høringssvar er dekkende for alle kjente statistikkbehov framkommet gjennom våre omfattende kontakter i ulike nasjonale brukermiljøer samt gjennom de forordninger som gjelder innenfor bl.a. EØS-området.

Kommunenes rolle i matrikkelarbeidet

Forslagene i forskriften er omfattende og detaljerte, noe SSB støtter. En slik detaljert forskrift bidrar til at de samme prinsipper, definisjoner og retningslinjer legges til grunn i hver kommune og sikrer et konsistent matrikkelsystem. Kommunene har en helt sentral rolle i det operative ansvaret når det gjelder dekningsgrad, nøyaktighet og en løpende og presis oppdatering. Kvaliteten i Matrikkelen er helt avhengig av at kommunene utfører arbeidet etter de retningslinjer som forskriften setter. Det framgår at SK har en viss tilsynsrolle overfor kommunene noe SSB mener vil være hensiktsmessig for å sikre god forvaltning i Matrikkelen bl.a. gjennom å etablere rutiner for oppfølging av kommunenes arbeid.

Matrikkelforskriften. Innhold og kvalitet

SSB vil spesielt peke på følgende:

Opplysninger om bygning/bruksenheter

Departementet skriver at flere høringsinstanser mente at opplysninger som vanskelig lar seg holde ajour, ikke bør være en del av matrikkelen som bl.a. bygningsinterne opplysninger. Videre har Datatilsynet stilt spørsmål ved behovet for å registrere slike bygningsinterne opplysninger. Departementet har imidlertid lagt vekt på SSBs uttalelse som peker på at dette er sentrale opplysninger for et bygningsregister og viktige for ulike statistiske behov. Opplysningene er tatt med i det reviderte forslaget og omfatter alle de datavariabler som SSB omtalte i sitt høringssvar. SSB setter pris på denne vurderingen og støtter at departementet har beholdt forslaget om å registrere de utvalgte opplysningene. Dette er helt sentrale egenskaper som inngår i den løpende boligstatistikken, boforholdsundersøkelser samt i de verdensomspennende folke- og boligtellningene.

SSB har merket seg at det i flere av høringssvarene fra sist, inkludert vårt eget, er vist til at det bør komme tydelig fram hva som er "må"- opplysninger og hva som er "kan"- opplysninger i Matrikkelen. Slik kapittel 15 side 52 i forskriftsforslaget er formulert forstår SSB det slik at bygningsopplysningene er må- opplysninger, jfr. at det står at kommunene skal osv.

Offisiell adresse og bolignummer

For SSB er det viktig at definisjonen av offisiell adresse er helt presis og at det ikke skal være tvil om at bolignummer er en del av den offisielle adressen. SSB anbefaler derfor at dette spesifiseres i klartekst i definisjonen under §.2. For så vidt gjøres dette nå, men begrepet bruksenhetsnummer som nå er skrevet inn, virker noe forvirrende. Vi anbefaler derfor at bolignummer erstatter begrepet bruksenhetsnummer under §.2.h.

SSB gjentar sin fulle støtte til forslaget om at "det er en overordnet målsetting at hele landet skal ha et felles adressesystem basert på vegadresser". Det er viktig at dette arbeidet intensiveres slik at denne målsettingen nås relativt raskt. Entydige adresser skal sørge for at alle på en lett og forståelig måte kan identifisere og finne fram til bygninger, boliger og andre objekter eller steder som det er viktig å finne fram til. Adressen skal også tjene som stedfestingsobjekt og nøkkel til aktuell informasjon i private og offentlig registre og arkiv. SSB støtter forslaget om utvending synlig merking (§57). Det vil gjelde for alle nye adresser. Slik synlig merking vil mest sannsynlig øke fokus på - og heve- statusen til bolignummer. Samtidig vil det ta bort noe av den kritikken som er blitt reist knyttet til at "boligmerket gjemmes bort i dørkarmen". Dette er formål som støtter fullt opp om SSBs strategier for gjenbruk og kobling av ulike registre samt bruken av stedfestet informasjon (geodata) til statistikkformål.

SSB vil videre understreke at adressen skal tildeles så tidlig som mulig gjennom en klar konkretisering av når i prosessen dette skal gjøres. Dette har vært et problem lenge og var (og i noen grad er) en av årsakene til de avvik i adresseinformasjon som finnes mellom GAB og folkeregisteret.

Bruksenhetstyper

Forskriften gir en presis opplisting av innhold i Matrikkelen. SSB pekte sist på hensiktsmessigheten av å presisere i forskriften hvilke bruksenhetstyper som skal registreres i matrikkelen siden loven omtalte bare boliger. En slik presisering er fortsatt ikke tatt inn i det reviderte forslaget. I forskriften står spesifikt "bolig" omtalt og ikke "bruksenhet". SSB opprettholder sitt innspill om registrering av bruksenheter i fritidsboliger, og at dette bør bli obligatorisk. Byggingen av "flerfritidsbolighus" er sterkt økende, og uten slik registrering kan SSB ikke lage statistikk på fritidsboliger - kun fritidsbygninger. Dette er et krav i korttidsforordningen (EØS) som SSB fortsatt ikke oppfyller.

Bruksenhetsnummer/bolignummer

Forslaget innebærer at begrepet "bruksenhet/bruksenhetsnummer" erstatter "bolig/bolignummer". SSB støttet ikke dette i høringen sist og vil heller ikke gjøre det nå. Bolignummer er brukt i all kommunikasjon utad og har etter hvert blitt et innarbeidet begrep. Etater og instanser som nytter hele adressen i sin kommunikasjon mot brukere i dag, bruker bolignummer som betegnelse. Bolignummer er et tydelig begrep og gir etter SSBs oppfatning klart mer mening enn det mer kryptiske "bruksenhetsnummer".

Kvalitet

SSB viser her til innspillene i høringssvaret sist som gjelder krav til dekningsgrad, nøyaktighet og tidsriktighet i registrering, og at det er viktigere å opprettholde og forbedre kvalitet på eksisterende opplysninger enn å tilføre nye informasjon. Spesielt skal nevnes det som gjelder riving, ombygging og bruksendring. SSB vil videre peke på behovet for tiltak for å heve kvaliteten i Tinglysingsdataene.

SSB mener at bruk av tredjeparter i arbeidet med oppdateringen av bl.a. bygnings- og boligdata bør vurderes. For egen del skal tillegges at SSB er i gang med å legge inn opplysninger om heisinnretninger fra to sentrale registre i egen versjon av Matrikkelen samt at det er startet et samarbeid med Husbanken om felles bruk av boliginformasjon. Vi viser også til seminaret om matrikkelen som ble holdt i SSBs lokaler i april 2007 der nettopp bruk av tredjeparter var et sentralt tema. I så måte er bruk av identifikasjon (byggningsnummer/boligadresse) hos tredjeparter viktig.

Næringsgruppe for bygninger

Næringsgruppe for bygning skal etter forskriften følge SSBs næringsstandard SN2007. Korttidsstatistikken skal lages etter ny standard fra og med 2009, og SN2007 må derfor registreres i Matrikkelen fra og med 1. januar 2009. SSB ser per i dag ikke et stort behov for omkodning av eksisterende bygninger. Det er i første rekke for nye bygninger denne informasjonen er nyttig. Gjeldene informasjon viser bare hva bygningen opprinnelig hadde som formål. Om eksisterende bygninger skal kodes om mener SSB at

informasjonen i Enhetsregisteret (ER) bør kunne brukes, også til en periodisk oppdatering av denne informasjonen i Matrikkelen.

Digitale eiendomskart (DEK)

Grunneiendommen er en arealmessig byggekloss og utgjør en basisenhet i SSBs geodatasystem. DEK vil derfor få en sentral plass i SSBs videre satsning innen geodata. SSB støtter derfor at paragraf 12 pålegger stat og kommune å stille kartdata til disposisjon for bruk i Matrikkelen så langt det er nødvendig for å vise tekniske og topografiske forhold på og i nærheten av matrikkelenhetene. Videre noterer også SSB at dataene skal være i samsvar med gjeldende kartleggingsstandard, FKB A-D spesifisering og SOSI utvekslingsformat.

Iverksetting av forskrift

Departementet foreslår at den reviderte forskriften ikke settes i kraft tidligere enn 1. mars 2009 som er det tidspunktgjøres alle kommuner er forventet å være ferdig konvertert. SSB slutter seg til dette.

Vi ser fram til et fortsatt godt samarbeid og samspill om Matrikkelen.

Med hilsen

Øystein Olsen